

MAGYAR HÍR- LAP

HUNGARIA
Extern

T. Dunaposta

BUDAPEST
Postafiók 151.

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és előszerkesztő:

DR PAÁL ÁRPÁD

ORADEA

Főmunkatárs:

DR GYÁRFÁS ELEMÉR

Koht norvég külügyminiszter Londonból Párizsba utazott

Elutazása előtt nyilatkozott a norvég haderő további harci készségéről. Rugge norvég főparancsnok visszatér Norvégiába

Londonból jelentik: (Reuter.) Koht norvég külügyminiszter hétfőn Halifax angol külügyminiszterrel és Chamberlain miniszterelnökkel tárgyalta. Azután elutazott Londonból Párizsba.

Koht norvég külügyminiszter hétfőn este, amikor a sajtó számára nyilatkozatot kértek tőle, ezeket mondta:

— Norvégia északi hadserege, mely a norvég katonai erők legjobban felszerelt és legjobban begyakorolt része, még mindig sértetlenül és harcra készen áll a kész arra, hogy a szövetséges erők támogatásával folytassa a küzdelmet. A szövetségesek dolga a jövőről dönteni, de bizonyosra veszi, hogy azok segítségül jönnek, ha lehet. Norvégia szabadsága nem lesz biztonságban, míg a háború véget nem ér.

Ezután mosolyogva hozzátette:

— Ha a szövetségesek otthagynak Norvégiát, ez számomra a gyűjtőtáborot jelenti. Nagy veszteségeink voltak, — folytatta — Közép-Norvégiában katonáink küzdöttek, míg ki nem merültek. Vissza kellett vonulniuk és lehetetlen volt, hogy zárt egységben távozzanak.

Koht végül kijelentette, nevetséges az a feltevés, hogy a norvégeket felhasználják az angol visszavonulás fedezésére.

Londonból jelentik: (Reuter.) Illetékes angol helyen valótlannak minősítik azokat a híreket, hogy Rugge főparancsnok a fogságban tartózkodik egy angol hadihajón. Rugge jelenleg már Norvégiában van.

Angol jelentések a norvégiai harcokról. Az „Alfreedy” nevű angol és a „Grom” nevű lengyel torpedóromboló pusztulása.

Londonból jelentik: Az angol hadügyminisztérium hétfő esti jelentése szerint Narvik környékéről nincs jelenteni való.

Beszámol a jelentés az Alfreedy torpedóromboló elsüllyedéséről is. A hajó 1870 tonna tartalmú és vezérhajója volt egy flotillának. Az angol jelentés szerint ez a tizenegyedik torpedóromboló, amelyet az angolok a háború kezdete óta veszítettek.

A légügyminiszter cáfolja azt a jelentést, hogy két angol bombázót a németek lelőttek.

Hivatalosan jelentik, hogy a Grom lengyel torpedóromboló bombatámadásnak esett áldozatul. Egy tiszt és 65 főnyi legénység hiányzik. Az angol kormány felajánlotta, hogy a Grom helyett átenged a lengyeleknek egy most épülő angol torpedórombolót.

Stockholmból jelenti a Stefani hírszolgálati troda levelezője: (Universul.) A német katonai megszállás megerősödik az Oslo-Bergen-Trondjem-Elverum térségben, amihez hozzájárul még Grong és Namsos megszállása. Ugy látszik, hogy több norvég korosztályt, amelyeket az angolok Namsosnál behajóztak, Tromsoeba szállítottak a

norvég király védelmére. Hír szerint négy hegyi zászlóaljot szállítottak Narvikba, hogy az angoloknak segítségére legyenek a németek elleni hadműveleteikben. A narviki helyzet nem változott. Az időjárás továbbra is kedvezőtlen. Az angol csapatok kísérleteit, amelyekkel közelebb igyekeztek jutni a német hadállásokhoz, eddig megihusította a németek heves és eredményes tüzelése. Az itt harcoló német katonák mind hegyi vadászok s kitűnően vannak felszerelve.

Az angol lapok heti szemléje a norvégiai visszavonulással előállott helyzetéről. — A többi hadszínterekre hívják fel a figyelmet. Sürgetik a nemzeti egység kormányát

Londonból jelentik: (Universul.) Az angol sajtót az elmúlt hét eseményei foglalkoztatják. A lapok heti szemléje különböző szempontból teszik vizsgálat tárgyává a szövetségesek Norvégiából való visszavonulásának tényét. Felteszik a kérdést: vajon ez a hadjárat kellőképpen elő volt-e készítve, továbbá, hogy az akciót a kellő pillanatban kezdték-e meg a szövetségesek és hogy a német erőfeszítések mértékéről tudomása volt-e a szövetségesek hadvezetőségének. Végül azt kérdezik a lapok, hogy vajon ezek után a semleges államok milyen álláspontot fognak elfoglalni? Általában a londoni sajtó ilyen kérdések formájában tárgyalta az eseményeket.

A Sunday Times azt írja, hogy az alsóházban a katonai jellegű minisztériumok tevékenységének bírálatá helyett az utolsó idők eseményeit teljes egészükben és minden vonatkozásukban meg kell

A legutolsó értesülések szerint az angolok Romsdálnál és Namsosnál 27 ezer embert, 12 harcikocsit és 40 ágyut szállítottak partra. A franciák négyezren voltak. Ugyanakkor a németeknek 110 ezer emberük, 350 harcikocsijuk és 400 ágyújuk volt már norvég területen.

Angliában csökkentik a vaj és a cukor fogyasztást.

Londonból jelentik: Az angol közéleti miniszter köztudomásra hozta, hogy a vaj és a cukor fogyasztása újabb szabályozás alá kerül. A vajfogyasztást már korábban jegyrendszerhez kötötték s a vajadagokat közben még emelték is. Az újabb behozandó rendelkezések a heti vajadagokat fejenként és hetenként 23 dekára szabják, a cukoradagokat pedig hetenként és egyénekenként 35 dekára. Ezzel az eddigi adagokat csökkentik.

Az angol-orosz kereskedelmi tárgyalásokat bizonytalan időre elhalasztották.

Stockholmból jelentik: Az egyik svéd lap úgy értesül Moszkvából, hogy az angol-szovjet kereskedelmi tárgyalásokat bizonytalan időre elhalasztották.

vizsgálni, hogy azokból a tanulságok levonhatók legyenek.

A Sunday Express követeli, hogy a repülőgépgyártást szorgalmazza jobban a kormány és hogy a norvég események ne tértítsék el a figyelmet a többi hadszínterektől. Az Observer behatárolja a norvégiai hadjáratot és követeli a nemzeti egység kormányának megvalósítását, amely valóban háborús kormány legyen. A Sunday Times arra következtet, hogy az angolok minden háborújukat vereséggel kezdték, ami azonban csak serkentette erőfeszítésüket egészen a végleges győzelemig. A lap hangoztatja, hogy nincs idő a veszedelmekre és bírálatokra, hanem minél intenzívebb munkára van szükség. A Sunday Dispatch szerint nem lehet Churchill hibáit felróni a norvégiai balsikert, mert az admirális első lordjának valójában sokkal kevesebb hatalma van, mint általában hiszik.

A kétnapos alsóházi vitát Chamberlain több óráig tartó beszéddel fogja megnyitni

Londonból jelentik (Reuter ügynökség): Londoni körök felfogása szerint Chamberlain kormánya a mai összetételében nem maradhat fenn. A kormány távozása nem következik be már ezen a héten, de minden valószínűség szerint már a legközelebbi jövőben. A kétnapos alsóházi vitát kedden délután háromnegyed 4 órakor Chamberlain nyitja meg és pályájának leghosszabb beszédét fogja elmondani, mely több mint két órán át tart. A miniszterelnök tisztában van azzal, hogy a kormánnyal szemben az elégedetlenség állandóan nő és a brit világbirodalom fel van háborodva a norvégiai vereség felett. A bírálat alól Churchill sem mentesül. A kormányhoz közelálló körök azt mondják, hogy Chamberlain és kormánya tagjai nem felelősek teljes mértékben a norvégiai eseményekért és ha a közvélemény megismeri a tényeket és körülményeket, megadja

Chamberlainnek a fölmentést. Legsúlyosabb vád a kormány ellen az, hogy a Finnország megsegítésére szervezett expedíciós hadsereget feloszlatták annak ellenére, hogy maga Chamberlain többször hangoztatta, hogy a skandináv államok helyzete a finn-orosz békekötés után súlyosabbá vált, mint valaha. Londonban befejezett ténynek tartják Chamberlain visszavonulását és az új kormány elnökéül Halifaxot emlegetik. Churchill kivételével a jelenlegi kormányból előreláthatólag senki sem lesz tagja az új, szűkebb kabinetnek. Biztosra vehető, hogy Lloyd George, Duff-Cooper és Eden fontos szerephez jut az új kormányban, a munkáspárt tagjai közül pedig Morrisont emlegetik, mint lőszerügyi minisztert.

(Tudósításunk folytatása a 2-ik oldalon)

Levélbéli eszmecsere a svéd király és Hitler birodalmi vezér között

A két államfő megállapította a két ország közötti jövődó politika teljes egyezését

— Tudósításunk folytatása az első oldalról —

Berlinből jelentik (Német Távirati Iroda): **Hitler** német birodalmi vezér és a svéd király között áprilisban levélbéli eszmecsere folyt le a politikai helyzetről. Ez az eszmecsere megerősíti a két államfő által tett kijelentéseket, amelyek tanúságot tettek az egymással szemben vállalt és a jövőben követendő politika tökéletes egyezéséről.

Stockholmból jelentik: A Svéd Távirati Iroda közli: A svéd külügyminiszter megerősítette azt a német forrásból származó hírt, mely a svéd király és Hitler német birodalmi vezér levélváltásáról számolt be. A svéd külügyminiszter hangsúlyozta, hogy Svédország ragaszkodik semlegességének fenntartásához és Németországtól biztosítékot kapott arra nézve, hogy Svédország semlegességét tiszteletben tartja.

A *Stockholms Tidningen* szerint azért, hogy Svédország Németországtól és Szovjetországtól biztosítékot kapott semlegességének tiszteletben tartására, a helyzet némileg enyhült, a veszély azonban még nem múlt el véglegesen Svédország felől, mert nem kaptak hasonló biztosítékot a nyugati szövetségesektől.

Terbowen norvégiai német birodalmi biztos a kifosztások elől védelmébe vette a kiűritett norvég otthonokat

Oslóból jelentik: (Német Távirati Iroda.) **Terbowen**, a megszállt norvég területek német birodalmi biztosa felhívást intézett a lakossághoz, hangoztatva, hogy az ország némely vidékét magasabb szempontokra való tekintettel egyelőre kiűritették. „A zavaroshan halászok, — mondja a felhívás — kihasználják ezt a helyzetet és kifosztják a meglopják norvég honfitársaik üresen maradt otthonait. Ezért elhatároztam, hogy minden eszközzel megvédem a norvég lakosságot ezektől

a rablóktól és fosztogatóktól. Ezek fölött haditörvénszék ítélkezik és a legszigorubb büntetést szabja ki rájuk.”

Terbowen birodalmi biztos hétfőn fogadta az olasz és spanyol újságírókat. Kijelentette, hogy minden téren rendelkezésükre áll s mindent megmutat, amit meg akarnak nézni. Csak egyet nem áll módjában megmutatni: Norvégiában ellenálló szövetséges csapatokat.

Engedélyezte a belügyminiszter a ciucsumuleui búcsút

Ciucsumuleu-Csiksomlyó. Saját tud. **Megir-tuk, hogy a csiksomlyói bucsu engedélyezése ügyében Drimba Josif alezredes-prefektus maga járt közben illetékes helyen.**

Mint tudósítónk táviratozza, ez a közbenjárás eredményesnek is bizonyult, amennyiben a belügyminiszter 6181. szám alatt kiadott rende-

letével engedélyezte a csiksomlyói búcsút május hetedikére, 11. és 12-ére. A belügyminiszteri engedélyt a csiksomlyói ferencendi házfőnökséggel Drimba Josif alezredes-prefektus 6113. számú átiratával közölte.

A gyors intézkedés meggyezerte nagy megnyugvást keltett.

Konkordátum a Szentszék és Portugália között

Az állam visszaadja az egyházi birtokokat. Missziók szervezése a portugál gyarmatokon

Lisszabonból jelentik: A Szentszék és Portugália között konkordátum jött létre. A megegyezés értelmében a portugál állam elismeri az Egyház és intézményeinek jogi személyiségét, valamint kevés kivétellel visszaadja az Egyház tu-

lajdonába annak összes birtokait. A konkordátummal egyidejűleg külön missziós egyezményt is kötött a Szentszék és Portugália a portugál gyarmatokon való missziós tevékenység kiterjesztésére és szabályozására.

Egy pár kis cipő

Irtá: Nagykárolyi Etelka

Még hüvösek voltak a reggelek és az esték, de délelőttökint már felmelegítette a levegőt a tavaszi napsütés. Az utcáskokon ibolyát árultak, meg kankalint, az emberek valahogyan elviselhetőbbnek látták a gondokat, a szürke színek helyébe rózsaszínű meg világoskék foltok kerültek s lassan-lassan átvette uralmát a tavasz.

Egy szép, öszülöhajú, de jótermetű, fiatalos mozgású férfi sétált a körúton. Béressy Zoltán megmaradt fiatalnak még így ötvenöt évvel a vállán is, az, hogy a haja ezüstös — a halántékánál még érdekesebbé teszi. Soha ennyi érdeklődő pillantást nem látott maga körül, mint ezekben az években.

Egyszer — ő, ez már olyan régen volt! — valakinek a kedvéért majdnem bolondságot csinált. Szerencsére az utolsó pillanatban felfogta ésszel, hogy vége lenne a karrierjének abban a percben, mikor oltár elé vinné Szebeni Erzsikét. Hiszen azért nem maradt agglégény...

Harminckétéves korában feleségül kérte Bónyi Emmikét. Ennek már huszonhárom éve...

Az első években, mikor összefűzték életüket, az asszony nem kíváncszott el sehogya. Otthon szeretett a legjobban, néha énekelgetett, kézimunkázott, nagyon kedvesen tudott zongorázni, a barátait is ritkán hívta meg.

Később — de nem is tudná pontosan megmondani, hogy mennyi idő múlva, — az asszony kissé megváltozott.

Egyre ritkábban ült le a zongora mellé, az éneklést is abbahagyta s azt mondta, hogy érekedt, ha egyékként volna is hozzá kedve. Gyakran járt a barátokhoz, most már sokszor előfordult,

hogy érte kellett menni esténként s ilyenkor hangos volt, feltűnően jókedvű, bár az ura gyakran tűnődött azon, hogy miért van ez a változás. Leánykorában Emmi jókedvű volt ugyan, de azért halk és szerény. De pár évi asszonyága után hangosabbá vált. Kicsit érdes hangon beszélt, sokszor és erősen nevetett.

Egyszer társaságban voltak s valaki azt mondta, hogy mindig arra vár, mikor fog Emmi sírvafakadni. Akkor furesának találta s meg is kérdezte, hogyan érti ezt? Az illető nyugodtan felelte, hogy Emmi nevetése olyan, mintha a sírját akarná palástolni.

A körút sarkán eléje került valaki. Sok ember tolongott az utcakereszteződésnél s valóságos eléje lökték ezt a valakit.

Ez a valaki sima fekete kabátot viselt, szorosan fejre simuló kalapot s kezében kis csomagot tartott.

Kölesönösen bocsánatot kértek az összeütközésért s a férfi meglepetve kiáltott fel:

— Erzsike!

A feketekabátos asszony ránézett egy pillanatra, aztán mosolyogni kezdett.

Ettől a mosolytól doktor Béressy Zoltánnak, a Tudományos Akadémia tagjának megforrósodott a szíve.

Igen, így mosolygott mindig Erzsike...

Kicsit alázatosan, melegen, kicsit szomorúan és mégis... Így nevetni csak Erzsike tudott...

— Drága Erzsike, merre tart? Ha megengedi, elkísérem.

Az asszony alig tudott szólni. Csak nézte a férfit s a körüli lámpák fehér fényénél is észrevette, hogy milyen fiatalos még. Ura mosolygott.

— Milyen fiatal még maga, Zoltán!

A férfi arcán boldog nevetés szaladt végig.

— Erzsikém, maga is olyan, mint azelőtt...

Most már nem volt fiatal leány, de nagyon szép még mindig. A haja egészen fehér, a kis fe-

kete kalap alól szinte világít. A szája most is frissen nevető s a szeme, ó, a szeme éppen olyan, mint harminc évvel ezelőtt...

— Hogyan él, Erzsike?

— Hát csak úgy eszedesen. Hallottam ám magáról mindent. Láska Zoltán, maga nagyon okos volt mindig és úgy örültem, hogy szép karriert csinált. Tudtam én azt mindig! Ha olvastam a nevét az újságokban, beigazolvam láttam a véleményemet.

— De maga, Erzsike, maga hogyan él?

— Mondom, Zoltán, eszedesen. Az uram három évvel ezelőtt meghalt. Elég szép nyugdíjam van s a leányom öt év előtt férjhez ment. Az unokáim közül már a legkisebb is jár. Három unokám van. Látja ezt a csomagot. Most viszem az első sarkos cipőt a kis katonának! Mind a három fiú!

— Kihez ment férjhez, Erzsike?

— Emlékszik talán Szabó Gáborra? Járt hozzánk már akkor is, mikor... Hát ő volt az én jó uram...

Szabó Gábor? Nagyon csinos fiú volt. Béressy jól emlékszik rá. Szemüveges, nagyon komoly fiú volt, szép szál, feketehajú férfi.

— Boldog volt, Erzsike?

Az asszony arca fényben úszott, mikor válaszolt:

— Nagyon boldog voltam! Nagyon! Ugy szerettem egymást, Zoltán, hogy mikor eltemettem az én drágám, attól féltem, hogy belepusztulok... Pedig akkor már a második unokámat vártuk s szerettem volna azt is a szívemre ölelni. Talán éppen ez adott erőt, hogy valahogyan beletörődtem, megvigasztalódtam, mert a második unokám egészen az uram vonásait örökölte. A szeme, a szája, homloka, egészen az én drágám!

Béressy ment az asszony mellett s nem tudott számot adni arról a furesa érzésről, amely egész szívét betöltötte.

Hosszas megbeszélés folyt az olasz trónörökös és Mussolini között

Az olasz északi hadsereg kérdései felől tárgyaltak. Francia jelentés szerint Mussolini és Hitler közelebről újabb találkozóra jön össze

Rómából jelentik (Stefani-iroda közlése): Mussolini hétfőn több mint egy óras megbeszélést folytatott a trónörökösrel, aki az északi hadsereg-csoport főparancsnoka. A megbeszélés ama terület katonai kérdéseit ölelte föl, ahol a trónörökös látja el a parancsnokságot. Idetartozik a Piemontban állomásozó hadsereget is.

Párizsból jelentik (Bucuresti rádióközlés): Az *Oeuvre* című francia lap római tudósítója szerint Hitler német birodalmi vezér és Mussolini olasz miniszterelnök a legközelebbi jövőben Innsbruckban vagy Münchenben találkozik. A lap szerint ezen a találkozón a római-berlini tengely megingathatatlan szilárdságát akarják leszögezni, ami azonban nem jelenti azt, hogy Olaszország megváltoztatja eddigi megállapítását. Olaszország egyelőre még továbbra is nem hadviselő állam akar maradni és mielőtt ezt az álláspontját megváltoztatná, nagyszabású propaganda-hadjáratot indít, melynek keretében tudomására hozza a világnak követeléseit.

A német sajtó áttekintése a délkelet-európai helyzetről

Berlinből jelentik (Német Távirati Iroda közlése): A német sajtó a délkelet-európai helyzettel foglalkozik és a lapok felsorakoztatják mindazokat a híreket és jelentéseket, amelyekből a nyugati hatalmak támadó szándékai olvashatók ki. A berlini lapok Magyarországot teljesen kihagyják ezekből a jelentésekből és azt írják, hogy ebben a délkelet-európai államban sem a nyugtalanító hírek, sem a Földközi-tengeren végrehajtott angol intézkedések, sem az ezzel kapcsolatos német sajtóvita nem befolyásolja az általános hangulatot. A *Börsenzeitung* kiemeli, hogy Magyarország a maga

— Hát akkor, nem is hiányoztam magának, Erzsike...

Csend szakadt közéjük. Aztán megszólalt az asszony büszkén:

— Az uram nagyon szeretett engem, maga pedig nem. Hogyan is gondolhattam volna magára?

— Én nem szerettem magát, Erzsike?

— Hiszen maga hagyott el, Zoltán!

Erre nem volt felelet.

Doktor Béressy Zoltánnak nem volt gyermeke. Egyszer régen, még házasága elején az asszony eokszor szóba hozta a dolgot, kérlette gyermekért, de ő valahogyan nem szerette volna a zajt, a kényelmetlenséget, amit egy ilyen apróság szerez. Szép, tágas, kényelmes lakásuk volt, kristálytiszta szobák, illatos virágok, puha szőnyegek... A gyerek, az nagy kényelmetlenség. Az asszony egyszer-mászor sirdogált is, de aztán bele-törődött.

— És maga, Zoltán? Magának hány gyermeke van?

— Nálunk nincs efféle dolog, Erzsike! Nincsenek unokák se ennél fogva!

Könnyed akart lenni és derűs, de recsegett a hangja és elkapta a fejét az asszony tekintete elől.

— Erzsike, maga most is olyan édes, mint mikor az én menyasszonyom volt. Én sokszor gondoltam magára, Erzsike! Eppen olyan a szemem, mint mikor engem simogatott velem. Nézzen rám egy kicsit, Erzsike!

Az asszony tekintetén mélységes szájalom futott át. Nézte a férfit, kicsit mosolygósan, kicsit könnyesen a feléje nyújtotta mind a két kezét.

A kis cipőket himbálta a szél a vékony papíresomagban.

Lassan, mintha jeges kéz markolna a szívébe, most vette észre doktor Béressy Zoltán, hogy elrontotta az életét.

Pontosan harminc évvel ezelőtt...

benemavatkozásának fenntartásával összeköti a Németország melletti határozott állásfoglalást.

Német megítélés szerint nem különbözik ettől Románia szerepe sem.

Esser német idegenforgalmi államtitkár cáfolja a Jugoszláviából való meneküléséről terjesztett híreket.

Budapestről jelentik: Esser német idegenforgalmi államtitkár Budapesten nyilatkozott a sajtó képviselőinek. Ennek során hangoztatta, hogy többek között azért tartotta szükségesnek a nyilatkozattételt, mert egy külföldi újság szerint Belgrádot menekülésszerűen hagyta el, miután nem sikerült rábírnia a jugoszláv kormányt, hogy tízezer német gyermeknek szüneti nyaralásra tartózkodási engedélyt adjon Jugoszláviában. Az államtitkár kijelentette, hogy ez a híresztelés nem igaz. Ellenben tény az, hogy bár háborús körülmények vannak,

A HABZÓ FOGPÉP

Németország a kölcsönös idegenforgalmi lehetőségek fejlesztését nem hagyja abba, hanem azok további megszervezésére törekszik. A háborúnak vége lesz és a háboru utáni időre az idegenforgalmi viszonyok békebeli rendjének fenntartását biztosítani kell. Ezt a célt szolgálta a jugoszláviai látogatás, melynek során a német és jugoszláv fürdők és üdülőhelyek ügye, illetve kölcsönös tanulmányutak és gazdasági célú közös utazások kérdése felől tárgyaltak.

Az angol hajóhadat az Egei-tengeren összpontosították

Egyiptomban külön engedély nélkül nem lehet az ország területére lépni vagy onnan távozni

Stockholmból jelentik: Az *Afton-Bladet* jelentése szerint a földközi-tengeri angol hajóhad nagy részét az Egei-tengeren összpontosították. Az alexandriai kikötőkben horgonyzó kereskedelmi hajók perencsot kaptak, álljanak készenlétben, hogy szükség esetén csapatszállításra használják fel őket. A lap szerint a török hajóhadat a Dardanellák mellett összpontosították és a partok mentén erős csapatrészeket vontak össze.

Kairóból jelentik (Bucuresti rádióközlés): Egyiptomban rendelet jelent meg, melynek értelmében a jövőben külön engedély nélkül nem lehet Egyiptom területére lépni, vagy onnan eltávozni. A rendelet arról is intézkedik, hogy május 15-éig be kell jelenteni az olyan anyagokat, amelyekből robbanószereket lehet készíteni. A be nem jelentés nyolc évi börtönnel sújtható. A hatóságokat felhatalmazták a magánlakások átkutatására. A Suez-csatornában állandóan aknák után kutatnak. A szuezi kőolajfinomítók termelését a sivatagban tárolják

földalatti tartályokban. A kaszárnyák építését abbahagyták.

Az olasz követ hosszas tárgyalása a görög miniszterelnökkel

Rómából jelentik: A *Giornale d'Italia* jelentése szerint Metaxas görög miniszterelnök hosszasan tárgyalt az athéni olasz követtel. A tanácskozás után hivatalos jelentést adtak ki, mely megállapítja, hogy a két ország közötti viszony semmiben sem változott és az eddigi politika követésében egyetértenek.

Rooseveltet nyugtalanítja az európai helyzet

Párizsból jelentik: A Havas iroda közlése szerint Roosevelt elnök Washingtonba érkezése után kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy azért rövidítette meg a Hydeparkban tartózkodását, mert nyugtalanította az európai helyzet bizonytalansága. Amikor megkérdezték tőle, hogy Olaszország beavatkozik-e a háborúba, Roosevelt azt felelte, hogy tegnap délután elutazása előtt telefonbeszélgetést folytatott Washingtonnal, de onnan kevesebb újságot tudott meg, mint az újságokból.

A háboru északi fejleményei arra kényszerítették Roosevelt amerikai köztársasági elnököt, hogy szabadságát megszakítva, Washingtonba utazzék. Ez a kép Washingtonba érkezésekor készült. Balról jobbra: Roosevelt, Hull külügyminiszter és Szimmer Welles államtitkár

Az élet filmet ír...

Nem gyilkolták meg Laza Gavril satumarei közrendőrt

Az „áldozat” életjelt adott magáról és kérte gyanúsított felesége szabadlábra helyezését

Satumare-Szatmár. Saját tud. A bűnügyi történelemben szinte páratlanul álló eset történt Szatmáron. Április első napjaiban az egész országot bejárta a 90-es szatmári közrendőr tragédiájának a híre. Mint a hivatalos rendőrségi és ügyészségi jelentések mondták, Laza Gavril közrendőrt éjszaka megölte a felesége és ennek Sarzea Ioan nevű barátja. Április 5-én a rendőrség a „tetteket” letartóztatta, majd átkísérte az ügyészségre.

Mint annakidején megírtuk, Laza egy pénteki napon szolgálata után felvette a fizetését, elkészöntött bajtársaitól és hazaindult. Azóta nem látták. Voltak, akik azt állították, hogy összeveszett a feleségével és elkeseredésében néhány pohár bort ivott és valahol elaludt. Biztosat azonban senki sem tudott mondani.

A rendőrség a Laza feleségére gyanakodott, mivel a házaspár gyakran veszekedett. Őrizetbe is vették Lazanét és Sarzea Ioant, akik a rendőrségi „bizonyítékok” súlya alatt azt vallották, hogy az ittas rendőrt éjszaka egy baltával fejbeverték, a holttestet pedig egy pokrócba csomagolva a megáradt Szamosba dobták. Megerősíteni látszott a vallomást az, hogy a Sarzea ruháján több vérfoltot találtak és a Lazaék lakásában is vérfoltok voltak. Az ágytakarónak használt pokróc szintén eltűnt. A „tettek” a hatóságok utasítására lejátszották a gyilkosságot. Vallomásuk között alig volt valami kis eltérés. Mindössze a hely tekintetében tértek el egymástól, ahol a holttestet a vízbe dobták.

A vizsgálóbírónál már az első kihallgatás alkalmával visszavonták eddigi vallomásaikat a gyanuba vett emberek. Sarzea azt állította, hogy a ruháján talált vérfoltok egy levágott csirkétől származnak. Lazané vallomása szerint a lakásban lelt vérfoltok egy marhatüdőtől erednek. Mindketten ártatlanságukat hangsúlyozták. Közben az újságírók is nyomoztak. Megállapították, hogy a Lazaékkal szomszédos lakó, aki a National-mozgóban jegyszedő, a „gyilkosság” éjszakáján pontosan 12 órakor jött haza. A gyanúsítottak — a vallomás szerint — a rendőrral éjjel 12 óra után végeztek, viszont a jegyszedő a Lazaék lakásából egyetlen hangot sem hallott kiszűrődni, pedig a fa-

lak igen vékonyak. Másnap Lazané sírva panaszkodta, hogy a férje nyomtalanul eltűnt.

Az ügyben szakadatlanul folyt a vizsgálat. A Szamos medrét többször is átkutatták, de

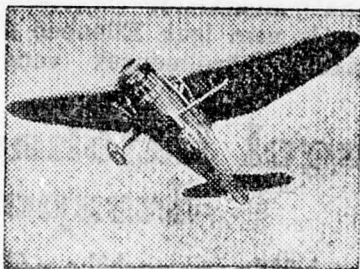
sem a pokróc, sem a rendőrsapka — amelyet Sarzea a vallomások szerint a holttest után dobott a vízbe, — nem került elő. A magyar hatóságok munkája is eredménytelen maradt.

Lazané védője néhány nappal ezelőtt arról értesült, hogy az eltűnt és állítólag meggyilkolt közrendőr külföldön él, egészséges és felesége részéről semmiféle sérelemben nem volt része. A védő azonban nem tudta állítását bizonyítani.

Az elmúlt nap azonban külföldi levelet kézbesítettek a vizsgálóbíróknak. A levélben értesítést kapott a „meggyilkolt” rendőrtől, aki tudatja, hogy él, nincs semmi baja és kéri, hogy a feleségét ne bántás, mert nem gyilkolta meg, sőt, nem is bántotta. Mivel a vizsgálóbíró megállapította, hogy az értesítés valóban Laza-tól jött és az aláírás is a Laza Gavrilé, elrendelte Laza Gavrilné és Sarzea Ioan szabadlábrahelyezését.

A meghurcolt asszony és Sarzea Ioan most kártérítési pert indít az állam ellen.

Teljes üzemmél dolgoznak az amerikai repülőgépgyárak

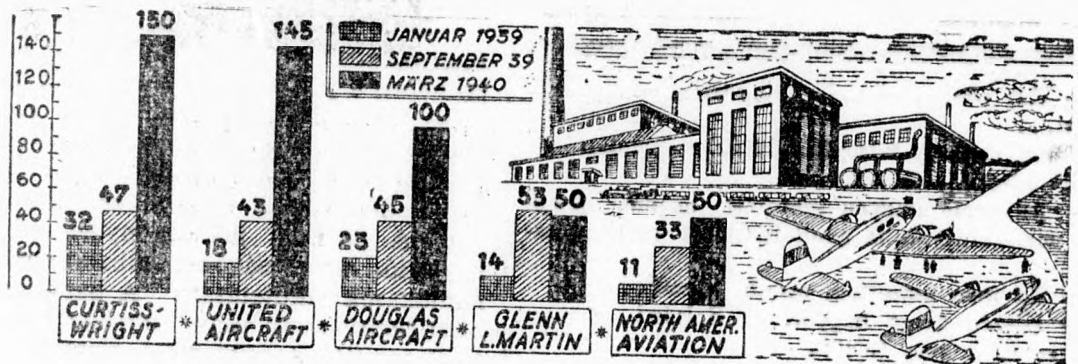

A nagyarányú megrendeléseknek képtelenek eleget tenni. Csak nagy késedelemmel tudják szállítani a megrendelt hadirepülőgépeket. — Érdekes adatok az USA repülőgépiparáról. Négy-százkilencvenöt-millió dollárnyi megrendelés vár szállításra

Az elmúlt legutóbbi években a világ hadiipara óriási mértékben fejlődött. Mi sem természetesebb, hogy ezen a téren is Amerika vezet s ott is az öt legnagyobb repülőgépgyár: a Curtiss-Wright, az United-Aircraft, a Douglas-Aircraft, a Glenn L. Martin és a North-American-Aviation, amelyeket már a múlt év elején elhalmoztak megrendelésekkel. Amde nemesak az Egyesült Államok hadügyminisztériuma bizta meg ezeket a hatalmas repülőgépgyárakat sürgős megrendelések szállításával, hanem a szövetségesek is, úgy, hogy bár fokozott

üzemmél dolgozik mind az öt repülőgépgyár, a megrendelések elenyésző számát sem voltak még képesek leszállítani.

Csakis ezzel magyarázható, hogy ezek a hadiipar terén olyan nagyjelentőségű üzemek hatalmas szállítási hátralékaikkal ma már meghaladják a 495 millió dollárt: ennyit tesz ki ugyanis az összeg, amelynek ellenében az öt amerikai repülőgépgyárnak „árut” kellene szállítani, de nem tudnak, mert az éjjel-nappal folyó munka mellett sem képesek a megrendelések áradatát teljesíteni.

Hogy szemléltetően mutassuk be az amerikai repülőgép hadiipar fejlődését és azt az óriási ösz-

szeget, amelyet a megrendelések kitesznek, fenti képünkön közöljük azokat a számozlopokat, amelyek ellenében még hadirepülőgépeket kell szállítani Amerikának. Ez érdekes kimutatás szerint 1939 év elején mindössze 98 millió dollár értékű szállítási hátralékban voltak a nagy üzemek, áprilisban ez az összeg 42 millióra növekedett, szeptemberben 221 millió dollárra és ez év márciusában már meghaladta a 495 millió dollárt.

Ennek az öt amerikai repülőgépgyárnak a megrendelése hatalmasan túlszárnyalják az egész hadirepülőgépgyártás jelenlegi évi termelését. Ma már áttekinthető kilencven nagy amerikai repülőgépgyárüzem múlt évi működésének a mérlege, ami az 1938 évi 703 millió dolláros tiszta nyereséggel szemben 1.153 millió dollárt tett ki, ami azt bizonyítja, hogy a legjobb eredményeket a hadiipar terén is a repülőgépgyárak érik el, amelyek tiszta nyeresége az 1938-as évihez képest is megháromszorozódott.

Tehát a modern hadiiparban, mint ebből is megállapítható, mégis a repülőgép játsza a főszerepet s igaz viszont, hogy a repülőgép még könnyebben elpusztulhat, mint a hadihajó, vagy tengeralattjáró. (—1a)

Napiaink legaktuálisabb könyve

GIORGIO PINI:

MUSSOLINI ÉLETE

Tanulságosabb, érdekfeszítőbb olvasmány ma el sem képzelhető. A könyv igen izléeses kiállításban, finom könyvpapíron, 20 eredeti fényképpel és művészicimlappal. 236 oldal.

ÁRA 135 LEI.

Megválasztotta vezetőségét a Magyar Népközösség Timisoara-gyárvárosi tagozata

Timisoara-Temesvár. Saját tud. A Magyar Népközösség egyes tagozatai, amelyeknek vezetőségei ideiglenes megbízatás alapján működnek, most kezdik vezetőségeiket választás útján megalkotni, hogy így alapszabályszerűen működhessenek. Temesváron elsőnek most a gyárvárosi helyi tagozat választotta meg közgyűlés keretében a vezetőséget. A közgyűlést a Magyar Házban tartották s azon megjelent Kakuk János dr is, a Magyar Népközösség bányászati elnöke. Telegdy Nándor dr gyárvárosi tagozati elnök üdvözölte a megjelenteket s megköszönte eddigi közreműködésüket és támogatásukat, ami különösen a szervezkedés során nyilvánult meg. A jegyzőkönyv vezetésére megkérte Asztalos Sándor dr-t, a bányászati tagozat főtitkárát, hitelvisztetésére pedig Péter János képviselőt és Lévay József vezetőségi tagot.

Orbán Balázs gyárvárosi tagozati titkár számolt be az eddigi működéséről. A helybeli gyárvárosban lakó magyarságnak a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal keretében alakult Romániai Magyar Népközösségbe való beszerzése 1939. februárjában indult meg, megbízatás folytán Telegdy Nándor dr vezetése és irányítása mellett. A szervezőbizottság összehívott helyeket állapított meg s az összehívás során beérkezett belépési lapok megfelelő rendezése és feldolgozása után nyolc körzetbe osztották a tagozatot, a körzeteket pedig szomszédságokra. Már a szervezés munkája idején is gondoskodtak a szegénysorsú magyar iskolásgyermekekről s a tagok önkéntes adományai lehetővé tették, hogy száztíz gyermeket tudnak felruházni. Kiemelt a jelentés különösen Tóth Sándornak az összehívás során kifejtett áldozatos, lelkes és eredményes munkáját.

A jelentés tudomásulvétele után Telegdy dr bejelentette, hogy az ideiglenes vezetőség elhagyja helyét, hogy a közgyűlés megválasztott vezetőség vegye át a tagozat ügyeit.

Kakuk János dr bányászati központi elnök emelkedett ezután szószárra. Köszönettel adózott a hatóságoknak, hogy lehetővé tették, hogy ez a tagozat most már alapszabályszerűen és hivatalosan is megalakuljon.

A feladatunk, ugymond, egyedül az, hogy magyar népünket szociális, gazdasági és kulturális alapon megsegíthessük; ezért szervezkedünk s erre kaptunk megbízatást. Ez a hármas eszméi gondolat fűzze egybe a magyarságot. Kakuk dr ezután utalva a gyárvárosi tagozat ideiglenes vezetőségének eddigi munkájára, erről köszönettel és elismeréssel szólt, majd jelölőbizottság kiküldését rendelte el s ennek munkája tartamára a közgyűlést felfüggesztette.

A jelölőbizottság elnöke Mócsy Miklós mérnök, titkára Asztalos Sándor dr, főtitkár, tagjai Tury György, Szakáll Rezső, Szabó Nyíri István, Csörgő Mihály és Juhász Lajos voltak.

Amikor Kakuk dr a közgyűlést újra megnyitotta, Asztalos Sándor dr, a Magyar Népközösség bányászati főtitkára terjesztette be a bizottság javaslatát. A közgyűlés ennek alapján egyhangúlag megválasztotta a gyárvárosi tagozati vezetőséget: Elnök Telegdy Nándor dr, alelnökök Ördög János, Nagy Vince és Pejáricevich János, titkár Orbán Balázs, pénztáros Mihályfy Ernő, ellenőrök Corglet János és Liskay Gyula. A választmány tagjai: Lőrincz Elek, Tóth Benjámín, Friedlein Pál, Tury György, Muszka Pál, Mócsy Miklós, Lakos Bálint, Sinka István, Demeter Miklós, Lévay József, Tóth Sándor, Kozik József, Markovics Antal, Kátay Bálint, Kazi Sándor, Gradiel János, Bukszbaum György, Welter Sándor, Oláh András, Szilly Miklós, Szani Mihály.

Kakuk János üdvözölte az új vezetőséget s különösen Telegdy dr elnököt, akinek különösen értékes és önzetlen emberbaráti működését méltatta. Isten áldását kívánta az új vezetőség munkájára.

Telegdy dr elnök köszönte meg ezután a tagok bizalmát s kijelentette, hogy nagy feladatának teljesítésére önmaga nem képes, mindenki közreműködő támogatását kéri. A szervezet keretében niincsenek sem felekezeti, sem más különbségek, de kötelessége minden magyarnak, hogy annak tagja legyen. Felvesznek és felvetnek minden magyart, azt is, aki szegénysorsban van s nem tud tagdíjat fizetni. Ezeket aztán segítik is, hiszen már eddig is például a tagok havi egy-két lejes hozzájárulásai lehetővé tették, hogy szegény magyar anyáknak szülési segélyeket biztosítsanak.

Ezután a közgyűlés véget ért.

Mindazöt világrész

ismeri az Aspirint a Bayer-kereszttel. Mindenütt használják ezt a fájdalomcsillapítót, a grippe és hűléses megbetegedések világhírű gyógyszerét.

Vaida-Voevod Sándor beszéde a Nemzeti Ujjászületési arcvonal szamostartományi tanácstagjainak eskütétele alkalmával

Félekes meghatározás a regionalizmusról. — Intellem az erdélyiek és ókirályságbeliek közötti megértésre

Cluj-Kolozsvárról jelentik: Nagy ünnepélyességgel folyt le vasárnap Kolozsváron Vaida-Voevod Sándor, királyi tanácsos, a NUA elnöke jelenlétében a NUA Szamostartománybeli tanácstagjainak eskütétele. Vaida Sándor a NUA vezetők kíséretében elvonult az Ivascu tábornok vezénylete alatt felsorakozott nemzeti gárda előtt. Ezután istentisztelet volt, amelyet az eskütétel köve-

tett az akadémiai kollégium nagytermében. Az első beszédet Iuliu Moldovan egyetemi tanár tartotta, majd Hossu görög-katolikus püspök mutatóra az esemény jelentőségére. A megyei elnökök nevében dr Zigre Miklós, volt miniszter, a bihari tagozat volt elnöke beszélt. A továbbiakban dr Hajeganu Gyula, L. Scridon, P. Metes és E. Ravovita beszéltek. Vaida-Voevod Sándor mondta el ezután nagy lelkesedés közepette beszédét.

— Szűkebb hazám központjából — köszönetemet fejezem ki Ófelsége, iránt, aki megtisztelt azzal, hogy a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal elnökévé kinevezett. Köszönetet mondok az Arcvonal legfelsőbb tanácstagjainak is, akik együtt dolgoztak velem és együtt dolgoznak most is, hogy élő szervezetté tegyék az arcvonalat, amelyben megvalósulnak a román erények.

— Engedjék még kijelentem, hogy regionalista vagyok és maradok. Mi a regionalizmus? A hazafiságnak az a megnyilvánulása, amely a jelkeket a gyermekkor képeihez köti. Ezek az emlékek az alapjai a hazafiságnak, mert vajjon mi viszi arra az Amerikába költözött román, hogy visszatérjen Romániába, ha nem első gyermekkorának emlékei. Itt van a mi hazánk, melyet lényünk minden szálával szeretünk. Meg kell tanulnunk eleget tenni kötelességünknek, mert egyébként kárt okoznak a nagy közösségnek.

Vaida Sándor ezután esetezte azokat a szenvedéseket, amelyeken az országnak a politikai pártok husz éves uralma alatt át kellett mennie, majd így folytatta:

— Azt hiszik önök, hogy akár a legtökéletesebb eszmetéjesítés, vagy a régi módszer szerinti legdemagógabb izgatás meg tudta volna teremteni a Nemzeti Ujjászületési Arcvonalat úgy, ahogy az ma él és működik? Kétségtelen, hogy nem. Ha az

Arcvonal egységesítő és népmentő eszméi nem szunnyadtak volna a nemzet tudata alatt, mikor Ófelsége a király kiadta a parancsot, — a legöleltesebb propaganda sem vezethetett volna eredményre. Csak azért talánunk mindjárt egymásra a királyi szózat elhangzásakor, mert ezek a gondolatok rég ott éltek már mindenki lelkében. És Ófelsége megmentő ösztönével és nagy államférfiúi bölcseségével meglátta a pillanatot, mikor ki kell adni a parancsot minden román lelki egyesülésére és ezzel megmentette a nemzetet.

— De egy király — folytatta Vaida Sándor, — bármilyen tisztánlátó, bármilyen jószándéku és nagymunkájú legyen is — és a mi királyunk a legnagyobb mértékben egyesíti magában ezeket az erényeket, — nem tudja szándékát megvalósítani, ha a nép lelkének tevékeny mélységeiben nem találkozik megértéssel, támogatással és ha megfelelő munkatársak nem tömörülnek a trón köré.

— Ma még a fejlődés korában élünk mi, a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal tagjai. Még vannak kételyeink. Ha azonban megvan a jószándék, ha világos ítélettel mérlegeljük a dolgokat s hiszünk hagyományainkban és jövőnkben, akkor a diadal nem maradhat el. Holnap, ha szükség lesz rá, a ránk zúduló viharok mindajunkat tökéletes együttérzésben találunk. Ma még nem ismerjük eléggé egymást és sokan vannak, akik a bosszualás pillanatára várnak. Ezeket az érzéseket ki kell irtanunk a lelkünkéből.

— És aztán ki kell gyógyítanunk magunkat egy régi erdélyi betegségből. Az ókirályságiaknak kittedő mentalitásuk van. Ha valaki közülük olyan helyzethe kerül, amelyet talán nem is álmodott, mindenkinek segítségére van és mindenki támogatja őt. Ha azonban az erdélyi bejut valahová, tizen is rárontanak, hogy leráncigálják onnan. Nekünk erdélyieknek nincs elég türelmünk. Tulságosan sietünk, tulságosan sóvárgók vagyunk. El kell távolodnunk ettől a lelki magatartástól, mert csak így fogjuk megvalósítani önmagunkat.

Vaida Sándor beszéde végén kijelentette, hogy a Nemzeti Ujjászületési Arcvonalnak olyan pártok fölötti pártnak kell lennie, amelynek keretei között szabad legyen a híralat, hogy minél tökéletesebb lehessen alkotásaiban.

A május havi légvédelmi előadások sorrendje Oradean

A város légvédelmi hivatalának közlése szerint a május havi légvédelmi előadásokat a Katolikus Kör nagytermében délután 3-tól 5-ig fogják megtartani a következő sorrendben:

- Május 8-án az F kezdőbetűsök.
- Május 9-én a G kezdőbetűsök.
- Május 11-én a H kezdőbetűsök.
- Május 13-án az I kezdőbetűsök.
- Május 14-én a J kezdőbetűsök.
- Május 15-én a K kezdőbetűsök.
- Május 16-án az L kezdőbetűsök.
- Május 17-én az M kezdőbetűsök.
- Május 18-án az N kezdőbetűsök.
- Május 20-án az O kezdőbetűsök.
- Május 22-én a P kezdőbetűsök.
- Május 23-án az R kezdőbetűsök.
- Május 24-én az S kezdőbetűsök.

Megkezdik a második évnegyed behozatali engedélyeinek megállapítását

Enyhíteni fogják a behozatali korlátozások alkalmazását

Bucurestiből jelentik: A kormány importbizottsága Petre Logadi vezértitkár elnöklétével a következő kérdéseket tárgyalta: 1. A második évnegyed importja. 2. Új kvóták alakítása. 3. A meglévő kvóták emelése. 4. A szankciók kérdése.

A második évnegyed importkvótájának nagysága az előző negyed exportkvótájától függ. Jóllehet, 8 és fél milliárd volt az első évnegyed exportja, a rekordmennyiség dacára is takarékosan kell eljárni a behozatali kvóták megállapításánál. A mezőgazdasági és ipari cikkek közötti világpiaci árkülönbözetnél fogva mennyiségileg sokkal kevesebb ipari áru hozható be, mint amennyi mezőgazdasági termék kiment. Összege is különbözet mutatkozik, mivel a kiviteli cikk ára franco határállomás jelentkezik, míg az importcikkek már drága, külföldi szállítási díjjal terhelve érkeznek a román határra. Egyelőre a szezoncikkék és a gépkatrészek behozatali engedélyének kiadása folyik, míg a jövő héten megállapítják a behozatali koefficiens, amely a kérelmezett mennyiség és a rendelkezésre álló mennyiség között mutatkozik. Ezt nyilvánosságra fogják hozni az importőrök tájékozta-

tása végett. Ez a nyilvánosság egyben alkalmas arra, hogy érdekelteknek arra, hogy kérelmeik helyes elintézését ellenőrizhessék. Christu Ion külkereskedelmi miniszter oda hat, hogy minden panaszolt méltányosságot orvosolhasson.

Evek óta fennálló kérdés az új cégek kvótájának elintézése, amelyet eddig a rendelkezésre álló importmennyiség hiánya miatt nem tudtak kedvezően megoldani. Felülvizsgálatra szorulnak a régi kvóták is és ennél az a szempont, hogy megakadályozzák az engedélyekkel való kereskedést. A másik vezető szempont az, hogy a behozatalnak az ipart, a termelést kell támogatni, tehát az importmennyiség felosztásánál nyers- és félkészáru jön tekintetbe.

Végül elintézését fog nyerni a szankciók kérdése. A jövőben a szankciók feloldását szorgalmazó kérvényeket a legnagyobb figyelemmel oldják meg. Nem tartják a miniszteriumban méltányosnak, hogy évekig ne kapjanak behozatali engedélyt olyan cégek, amelyek csak valamely alaki hibát követtek el. El fogják utasítani azonban azokat a kérvényeket, amelyek rosszhiszeműség esetében alkalmazott szankciók feloldására vonatkoznak.

A német nemzeti szocialista párt müncheni múzeuma

Ez év áprilisában volt 11 éve, hogy Hitler birodalmi vezér és kancellár aláírt egy szerződést, amelynek értelmében a „Rehse”-féle gyűjtemény a Nemzeti Szocialista Párt birtokába került.

München a múzeumok városa. Nagyszámu történelmi, szépművészeti, ásványtani, földrajzi múzeumi mellett, München birtokában van a „Jelenkor történelmi gyűjteményének”, amely páratlan a maga nemében egész Németországban.

Aki ma alaposan akarja tanulmányozni a Német birodalom történelmét 1914 óta, nem hagyhatja figyelmen kívül ezt a gyűjteményt. A múzeum alapítója Friedrich Josef M. Rehse nevéhez fűződik. Ez az ember fáradságot nem vévehez fűződik. Ez az ember fáradságot nem ismerő akaraterővel gyűjtötte össze 1914 óta az adatok nagy tömegét a Német birodalom történetére nézve. Fr. Rehse 1870 március 23-án született Westphalia Munster nevű városában, porosz tisztviselő családból. Fényképész pályára készült. Anversben végez tanulmányokat 1884-től 1888-ig. Innen Bruxelles-be megy, ahol fényképészeti szakmában dolgozik. A lelkeben már kibontakozik a gyűjtői szenvedély. A honvágy 1890-ben visszahozza Németországba, sok kóborlás után 1898-ban Münchenben telepszik le, ahol ma is él. Itt továbbfolytatja mesterségét. 1914-ben kitör a világháború. Rehse lelkesen gyűjteni kezdi mindazt, amiről azt gondolja, hogy történelmi szempontból értéke van. Kezdetben célja az volt, hogy csak a háborúra vonatkozó dolgokat gyűjtse össze. Elkövetkezik az 1918-as forradalom ideje, ekkor ráeszmél, hogy gyűjteménye nem teljes és nincs befejezve. Hozzáfog a forradalomra és az utána következő időkre vonatkozó dolgok gyűjtéséhez. Mestersége nagyon lekötötte és így nem tud sok időt szentelni szenvedélyének. Választani kell a fényképészet és a gyűjtés között. Ő minden habozás nélkül az utóbbit választja. 1923 áprilisában végleg abbahagyja a mesterségét és teljesen a gyűjtés szenvedélyének szenteli az idejét.

Kiállításokat, vetítéssel egybekötött előadásokat rendez. Előadásai alkalmával, minden alkalmat megragad, hogy felhívja a német nép figyelmét a marxista tanok veszedelmére.

Rehse gyűjteményét Hitler 1921 február 21-én nézi meg először. Hitler nagyon meglepi az összegyűjtött és jól kiválasztott anyag nagysága és rendszeressége. Hitler Rehse felé fordul és a többek között ezeket mondja neki:

„Ha mi uralomra jutunk, az ön gyűjteménye lesz a jelenkor történelmi múzeumának az alapköve.” Ezen szavak a gyűjtő lelkében még nagyobb kitartást öntenek. Rehset az elébe tornyosuló akadályok nem térítik el céljától, hanem tovább megy a megkezdett úton. Ettől kezdve állandó összeköttetésben áll a párttal, ahonnan néha-néha támogatást is kap. 1929-ben Hitler személyes meghívására résztvesz a párt müncheni kongresszusán. Lassanként a külföld is felfigyel Rehse gyűjteményére, amely egyedülálló a maga nemében. Kecsegtető ajánlatokkal halmozzák el Rehset. Moszkva mindent megtesz, hogy a gyűjteményt a moszkvai „Forradalmi múzeum” részére megszerezze. Minden kísérlet hiábavaló. Rehse, aki egész vagyonát feláldozta, gondolkodás nélkül utasítja el az előnyös ajánlatokat.

A gyűjtemény napról-napra nő. Hitler pártjának történetére vonatkozó okmányok, emlékek lassanként a gyűjtemény tárgyai lesznek. Rehse magánlakása már nem elégséges a gyűjtemény befogadására. A ház tulajdonosa fél, hogy a túlterheléstől a lakás padozata le fog szakadni és ezért 1928-ban kilakoltatja Rehset. Ő egész gyűjteményével együtt egy automobilhangárba költözik. A nemzeti szocialista párt rendszeres támogatásába veszi. 1929-ben Hitler parancsára a párt veszi gondozásába a rá nézve oly értékes gyűjteményt. 1929. év áprilisában a gyűjteményt Reich Schwarz nevezetű bankárra bízzák, aki sok értékes dologgal gazdagítja. Megfelelő terem a gyűjtemény részére még most sincs. 1932-ben a Schelling-strasse 50. szám alá helyezik el, a párt irodájának a pincéjébe. Itt három évig marad, 1935-ben Hitler parancsára München egyik legnagyobb palotájába viszik, ahol 50 terem rendeznek be a gyűjteményből.

A gyűjtemény fontosságát az utóbbi idők kiállításai igazolták. Minden nagyobb kiállítás alkalmával felhasználják és felhasználják a múzeum anyagát. Nagy szerepet játszik a párt múltjában. Egy kézzelfogható történelem. Állandóan nyitva áll a múzeum a látogatók számára. Rehse papa ma 68 éves, fehérhajú, jó egészségnek örvendő bácsi. Ő most a múzeum igazgatója, annak a múzeumnak, amelyre minden német büszke és amelyet egyhangulag a „Nemzeti-szocialista Párt Múzeumának” tartanak.

Dr. Adolf Dresler munkája nyomán ismerletti:

Homay Sándor.

Hétszáz katolikus férfi vonult fel a radnai kegyhelyre

Timisoara-Temesvár. Saját tud. A férfizarándoklat, amely évente májusban indul a máriaradnai kegyhelyre, vasárnap ment végbe. A zarándoklatot Pacha Ágoston dr., megyéspüspök vezette. Hajnalban indult el Temesvárról a különvonat a zarándokokkal a kegyhelyre. A nehéz viszonyok ellenére is ötszáznál több férfi vett részt a zarándoklaton Temesvárról, számos pappal, akiknek vezetésével az utasok már a vonatban megfelelően előkészültek a kegyhely látogatására. Resicáról előzőleg külön vasúti kocsikon mentek Máriaradnára a férfiak Lischerong Mátyas főesperes vezetésével. Csatlakoztak más helyekről is férfizarándokok. A máriaradnai vasúti állomásról zárt sorokban, Mária-énekek dallamával és zászlók alatt vonultak fel a zarándokok a kegytemplomhoz, ahol P. Máthé Benvenut szentferencdi zarándfőnök üdvözölte őket. A templomban nyomban megkezdődött a gyóntatás és a szentáldozás. Délelőtt 10 órakor Kilián József gyertyámosi esperes lépett a szószékre s magyar, majd német nyelven lelkeshangon, magával ragadó szentbeszédet intézett a férfiakhoz.

A hitről szólott, amelyhez különösen ma törhetetlenül és minden körülmények között ragaszkodni kell. Meggyökeresedett hit kell és a hit szerint kell élni.

Ez — mondotta — különösen a családapák kötelessége; példájukat követi a család s példaadásuk nyomán alakul ki egyre jobban az a társadalom, amely a hit sziklaszilárd alapján áll és él.

Pacha Ágoston dr., megyéspüspök mondott ezután ünnepélyes szentmisét, nagy segédlettel. A férfiak felsorakoztak, hogy résztvegyenek a szentségi körmeneten, amelyet ugyancsak a püspök vezetett a községen végig. Ekkor már közel hétszázan voltak a résztvevők. A szentségi áldás után, az ebédidő alatt közös étkezés volt a Szalkay-féle vendéglőben. Unterwéger Lotár dr., kanonok, papneveldei rektor mondott ezalkalommal pohárköszöntőt, amelynek keretében megköszönte a főpásztoroknak, hogy ezidén is személyesen vezette a katolikus férfiakat Szűz Mária radnai kegyhelyére.

Pacha dr., megyéspüspök válaszában kihangsúlyozta, mennyire felemelő látvány volt a híhű katolikus férfiak impozáns zarándoklata és buzgótsága. Megemlékezett ezután a főpásztor Wégling János apátkanonok tevékenységéről, aki, mint a férfizarándokló-egyesület elnöke ezidén is a zarándoklatot minden tekintetben előkészítette és megrendezte, azon azonban betegsége miatt nem vehetett részt.

Délután keresztúti ájtatosságot vezetett a püspök. Ennek befejeztével a keresztkapolnánál Wild József kisdísz pébános mondott német és magyar nyelven hegybeszédet a kereszt jelentőségéről s a keresztthordozásról. Lendületes szavai során kijelentette:

— Krisztus a vezérünk, útmutatónk, úttársunk: legyünk mi a katonái és kövessük őt.

A kegytemplomtól és a kegyképtől való búcsúzás után a férfiak zárt sorai a pályaudvarra vonultak s visszatértek Temesvárra.

BANGHA BÉLA S. J.:

ÖRÖK ÉLET IGÉI
Prédikációs könyv 4 kötetben

Első kötet:

Az Isten aca . . . ára 90 Lel

Második kötet:

Uram, add, hogy lássak! „ 90 Lel

Harmadik kötet:

Velünk az Ur! . . . „ 100 Lel

Negyedik kötet:

Béke veletek! . . . „ 110 Lel

és portó.

Megrendelhető a »Magyar Lapok«
kiadóhivatala útján

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ORADEA, II. KÁROLY KIRÁLY-UT 5. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: **Belföldön:** Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk sz.: 80.037.
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg s nem adunk vissza

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Északi, északkeleti szél, egyes helyeken záporos, az éjszakai lehülés fokozódik, de a nappali felmelegedés is tart.

KÁROLY KIRÁLY VISSZATÉRT A FŐVÁROSBA. Bucurestiből jelenti a rádió: Az udvari marsalli hivatal közli, hogy *Őfelsége május 6-tól kezdődőleg székhelyét ismét Bucurestébe kegyeskedett áttenni.*

SEGÉDPÜSPÖKÖT NEVEZETT KI A SZENTSZÉK NICOLESCU ERSEK MELLE. Vatikánvárosból jelenti a Vatikán felhivatalosának az *Osservatore Romano*-nak április 20—30-iki száma a hivatalos rovatban a következő hírt közli: A Szentatyva a keleti egyház kongregációjának rendeletével Vasile *Aftenie* kanonokot, a balázsfalvi érseki szeminárium rektorát ulpianai címzetes püspökké nevezte ki és Alexandru *Niculescu* gyulafehérvári és fogarasi érsek mellé rendelte segédpüspökként.

Iparos nagygyűlés lesz Satumaren. Sajat tud. A szatmármegyei, máramarosmegyei, szilágymegyei és bihari iparosok részvételével nagygyűlés lesz vasárnap Szatmáron. A rendezőség széleskörű munkát fejt ki már hetek óta. A gyűlésen az iparosság létérdekeit érintő kérdéseket tárgyalják meg, felszólalják az iparosság sérelmeit és azokat a terveket, amelyeket ezen sérelmek kiküszöbölésére a kormánynak javasolnak.

UJRA SZIGORU ZÁRÓRA ÉJJEL KÉT ÓRAKOR. Bucurestiből jelenti: Keddtől kezdve a mulatóhelyek újból kötelesek éjjel 2 órakor zárni.

MÁJUS 10-ÉN PÉNTEKEN SZABAD A HUSFOGYASZTÁS. Bucuresti. (Rádiójelentés.) A földművelésügyi miniszter rendeletére pénteken, május 10-én kivételesen meg van engedve a hús minden formában való fogyasztása.

Oradea-Nagyvárad. Sajat tud. A város polgármesteri hivatala a közönség tudomására hozza, hogy a május 10-iki — pénteki — nemzeti ünnepre való tekintettel, a hetipiacot csütörtökön május 9-én tartják meg.

MÁJUS 14-ÉN ORSZÁGSZERTE LÉGVÉDELMI GYAKORLAT LESZ. Bucurestiből jelenti: A légi és tengerészeti minisztérium rendeletet adott ki. A rendelet értelmében Bucurestiben május 7-én, az ország többi, törvényhatósági jellegű városaiban és a megyeszékhelyeken május 14-én nagyszabású légvédelmi gyakorlatokat rendeznek. Déléltől 11 órától 12 óráig riadókézsültség lesz, míg este 9 és 10 óra között teljes háborús elsötétítést alkalmaznak.

A Bihormegyei Orvos-, Gyógyszerész- és Természettudományi Egylet folyó hó 8-ikán, szerdán délután 6 órakor a nagyvárad-i Zsidó liceum rajztermében szakülést tart. Tárgy: 1. Orbán Lajos: Casuistica. 2. Dr Popper Endre: Az új chemotherápiáról.

BÜNYÜGYI ELJÁRÁS INDUL AZOK ELLEN, AKIK NEM RÓJAK LE PONTOSAN A KÉT-SZÁZALÉKOS NEMZETVÉDELMI ADÓT. Oradea-Nagyvárad. Sajat tud. A pénzügyminisztérium tegnap újabb, igen fontos rendeletet küldött a nagyvárad-i pénzügyigazgatóságra, a 2 százalékos nemzetvédelmi adóra vonatkozólag. A rendelet értelmében mindazokat a cégeket, amelyeknél megállapították, hogy a 2 százalékos nemzetvédelmi adót nem számolták el pontosan, a kihágási összeg tiszteresével bírságlják meg, de ezenkívül még bünyügyi eljárást is indítanak ellene.

Május 11. és 25. közt tartják meg a középiskolai magánvizsgákat. Bucurestiből jelenti: A középiskolai vizsgákat május 11-ike és május 25-ike között tartják meg. Az elméleti és kereskedelmi liceumok ötödik osztályába a felvételi vizsgálatok május 24-ikén kezdődnek, az eredményt 31-én hirdetik ki.

PACHA PÜSPÖK TAVASZI BÉRMAUTJA. Timisoara-Temesvár. Sajat tud. *Pach* Agoston dr., megyéspüspök megkezdte tavaszi bérmautját. A főpásztor elsősorban azokban a községekben osztja ki a bérmlás szentségét, amelyekbe az őszi bérmautja során kívánti el látogatni, de megbetegedése folytán ez a látogatása elmaradt. Pünkösöd ünnepén azután Temesváron bérmlál, majd bérmautját végez a vinga! esperesség plébániájában s végül külön ellátogat Resicára. A bérmlások sorrendje így a következő: Május 7-én Szapáryliget, május 8-án délelőtt Kisjenő, délután Gyulaavarsánd, május 9-én Simonyifalva lesz a bérmlás színhelye. Május 12-én a temesvári székesegyházban bérmlál a püspök. A bérmaut további állomásai: május 13-án Orczyfalva, 14-én délelőtt Vinga, délután Monostor, 15-én Mailáthfalva, 16-án délelőtt Németszentpéter, délután Székesút, május 17-én Kisszentpéter, 18-án délelőtt Temeskenéz, délután Hodony, 20-án Mercyfalva, 21-én Szentandrás, 22-én Kovácsi. Végül június 16-án Resica. A püspököt bérmautján Héber János dr., püspöki titkár kíséri.

Öt és félmillió Targu-Sacuesc évi költségvetése. Tg.-Sacuesc-Kézdívásárhelyről jelenti: Buccegi tartomány helytartósága most hagyta jóvá Kézdívásárhely város költségvetését, amely öt és félmillió leit tesz ki. A múlt évinél 500.000 lejjel kevesebb ez a költségvetés. A városi vágóhid külön költségvetése 320.000 lei.

SZERDÁTÓL KEZDVE MINDEN NYUGDIJAS KÖTELES KÖNYVECSKÉJÉVEL EGYÜTT JELENTKEZNI A PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁGON. Oradea-Nagyvárad. Sajat tud. Mint ismeretes, a pénzügyminisztérium az állami egyenes adót mindenféle kategóriában, egy nyugdíjasoknál is, tíz százalékkal felemelte. Míután az idő rövidsége miatt az áprilisi nyugdíjból ezt a felémelt adót nem tudták levonni, a pénzügyigazgatóság nyugdíjostálya felkéri az összes nyugdíjasokat, hogy május 8—12 között nyugdíjkönyveikkel együtt jelentkezni tartoznak. Ez alkalommal a nyugdíjkönyveske bonját nem kell kitölteni, csupán a sorszámot kell beírni, a bon felső részén pedig a nevet és alul az aláírást. A többi részt a pénzügyigazgatóság nyugdíjostálya hivatalból végzi el. Kéri a nyugdíjasokat a pénzügyigazgatóság, hogy tekintettel erre a rendkívüli körülményre, a fentjelzett határidőn belül saját érdekében adja be mindenki a nyugdíjkönyvét, nehogy a májusi fizetések alkalmával a mulasztásból hátrány származzék.

SULYOS BETEG COOK. A VOLT SARKUTAZÓ. Newyorkból jelenti: Frederik Cook, volt sarkutazó súlyos betegen a New Jersey államban lévő Poichester kórházban fekszik.

A Textil és Ruházati Céh május 12-én, reggel 7 órai indulással kirándulást rendez Nagyváradról Révre. Jelentkezések a Kereskedelmi Csarnokban és Grósz kerékpár szaküzlet, Sas bejárati, Piata Unirii.

LÓTH TIHAMÉR:

ÖSSZEJÚJTOTT MŰVEI

22 KÖTETBEN

Dús aranvozásu.

egészvásznonkötésben ára 4400 L.

A nemrég elhunyt kiváló szónok és ragyogótollu író 25 esztendő munkásságának minden irodalmi értéke együtt van e sorozatban.

A hatalmas mű megrendelhető havi részletfizetésre is. Kézpénz fizetés esetén nagy százalék kedvezmény. Szent István Társulat kiadása. Beszerezhető kiadóhivatalunk utján

Feljegyzések

Néhány nap óta a Földközi-tenger felé fordul a világ érdeklődése és ennek az érdeklődésnek is a középpontjába Olaszország került. A szövetségesek erős hadihajó-egységeket küldtek a Földközi-tengerre. Ellenőrizhetetlen, többszörösen megerősített és még többször megcáfolt hírek keringtek a rádióban, az újságokban, a hivatalos és félhivatalos hírközlő irodákon keresztül. Elárastlják az utcákat, a kávéházakat, a butikok zugasztaleit. Kávéházi politikusok világrengető stratégiai előadásokat tartanak jámbor, hiszékeny kispolgároknak. Egy-egy szunyognyi hír elefántá dagad, miután a kisváros ijedt polgárának dús fantázialegelőjén végigette magát. Helyiérdekű kis lapok világgyaluló politikusi és stratégiai már csak országokban és világrészekben tudnak gondolkozni. Mindent előbb és jobban tudnak, mint azok, akik a határokat meghozzák és a döntő lépéseket megteszik. Népeket és sorsokat intéznek el körömfont tömönatokkal. Szerintük „Anglia nem hagyja magát — Franciország megmutatja — Olaszország gondolkozóba esik — Németország megbánja — Törökország megfontolja” és az egész világcirkus azért van, hogy többé-kevésbé hiányos és mellék szándékokkal telített bölcseségüket közösrüljék rajta.

Eddig azonban még el lehet menni a türelemmel. Gondolkozó ember ugyanis előbb-utóbb megszömrlik a világgyaluló nagyképűségtől. Mi csak akkor vesszük észre az undorító szemetelést, amikor magasan a világi túlekedés fölött álló erkölcsi, lelki értékek intézményeit és letéteményesait belevonják a bűzös posványá dagadt pletykaözönbe. Amikor a pápát pakoltatják és költöztetik — hol ide, hol oda. Mintha grájzlerájós, vagy páci rőfös lenne, aki a piac szélsége szerint csereberéli sátra helyét.

Nomád kalmár lelkültre vall ez a magatartás és gondolkodás — Amint hogy abból is indul ki — olyan körökben születik meg az ilyen híresztelés, amelyek a maguk földhözragadt lelkületével képtelenek anyagi érdekektől függetlenül, eszmék távlatában és magaslátában gondolkozni.

Akkor vesszük észre a felelőtlen szemetelések szennyes ártját, amikor a pápát politikai és háborus ellentétek ellenfelei között osztják meg. Igaz, honnan is tudnák, hogy mi a pápaság és mit, milyen egyetemes elveket, felhatalmazásokat és gondolatokat képvisel? Ezt nem lehet megtanulni holmi felületes, érdekektől sugalt egyháziaskodással, még ha két akkora nagybetűvel írják is a pápa nevét. Nem ez lenne az igazi tisztelet, hanem az, hogy nem rántják bele felelőtlen szemeteléseikbe.

Azért ismételjük: a nagyképű világgyalulást folytassák tovább, amíg akad hiszékeny ember. A világ jelenlegi folyása, az események új utakat, új horizontokat mutatnak. Ugy is csak addig folytathatják, amíg a talaj észrevétlenül kicsúszik lábuk alól. Mert még mindig igaz a közmondás arról bizonyos kutyáról és karavánról. (k. n.)

Szentlélek ájtatosság. A nagyvárad-olaszi plébánia-templom a Szentlélek Isten tiszteletére van szentelve s így a templom bucsunapja Pünkösöd ünnepe. Erre három napos ájtatossággal készülünk, vagyis csütörtökön, pénteken és szombaton este fél 7 órakor a májusi litánia keretében a Szentlélek Isten tiszteletének jelentőségéről és gyakorlati módjáról beszél Gálffy Sándor plébános. Vegyünk részt minél többen a szentbeszédében, hogy bensőségesebben készülhessünk a Szentlélek ünnepére és a templombucsu napjára.

Bértárgyalások indulnak az állami bányák munkásai és az igazgatóság között. Baia-Mare-Nagybánya. Sajat tud. Ismeretes, hogy a nagybányai állami aranybányatársulatot rendeltőrvénnyel magánvállalattá minősítették. Közben a munkásság kollektív szerződését lejárt, de az új megkötésére vonatkozó tárgyalások nem indulhattak meg, tekintve, hogy a magántársasággá alakult vállalat igazgatóságát még nem nevezték ki. Most értesítették a munkásság képviselőit, hogy a kolozsvári munkügyi felügyeletőség a tárgyalásokat május 13-ra kitűzte. Közel huszezer munkás sorsáról döntenek itt.

Terményárak. A nagyváradi tőzsdén tegnap a következő hivatalos terményárakat jegyezték: Buza 700—710 lei, árpa 595, rozs 590, zab 665, tengeri 565, tőkénag 1490, napraforgómag 865 lei métermázsánként.

A MUNKAKAMARÁK ELNÖKEINEK ÉRTEKEZLETE BUCURESTIBEN. Bucurestiből jelenti a rádió: Az ország munkakamaraainak elnökei értekezletet tartottak Stavril Curescu miniszteriumi vezérigazgatónál. Az értekezlet után Ralea Móhai munkaügyi miniszter kihallgatáson fogadta a munkamara elnököket.

A KISEBBSÉGI JÁTEKOSOK KORLATLAN SZÁMBAN JÁTSZHATNAK A LIGACSAPATOKBAN. Timișoara-Temesvárról jelenti: Több erdélyi napilapban, bucuresti forrásra való hivatkozással olyan híradások láttak napvilágot, melyek szerint az 1940—41. évi bajnokságban csak olyan egyesületek vehetnek részt, amelyekben legfeljebb 3 kisebbségi játékos szerepel. Ezzel kapcsolatban Iuga Livius, a labdarúgószövetség főtitkára kijelentette, hogy a futballszövetség két évvel ezelőtt elvetette ezt a tervet és ez most is keresztülvihetetlen, tehát minden egyesület annyira kisebbségi játékos szerepeltethet, amennyi jól esik.

SZIGORUAN MEGBÜNTETIK AZ ÁRULÉREJTŐ KERESKEDŐKET. Bucurestiből jelenti: A nemzetgazdasági minisztérium értesülése szerint több esetben megtörtént, hogy a kereskedők jobb ár reményében elrejtették áruikat. A minisztérium utasította az árellenőrző szerveket, hogy minden ilyen esetben kihágási jegyzőkönyvet készítsenek és terjeszték fel ezt a minisztériumhoz. A kihágást a törvény rendkívül szigorúan bünteti, így többek között az iparengedély időleges, vagy végleges megvonása s az üzlet bezárása is elrendelhető.

Képviselőt akarnak a háztulajdonosok a városi vezetésében. Timișoara-Temesvár. Saját tud. A háztulajdonosok egyesülete most tartotta meg évi közgyűlését, amelyen többek közt megállapították, hogy a temesvári háztulajdonosok negyvenmillió lei hadfelszerelési bont jegyeztek. A közgyűlésen Cioban Pompil dr elnök kijelentette, hogy a háztulajdonosok elvárják, hogy a város vezetésében feltétlenül képviselőhöz jussanak. Kiküldötteiknek helyet kell biztosítani a különböző bizottságokban. A Baran Coriolan dr főpolgármester, volt belügyi alminiszter képviselőtében megjelent Table Nicolae dr városi főjegyző erre ígéretet tett, hogy a háztulajdonosok ezt a kívánását illetékes helyen előadja. A közgyűlés végül kimondta, hogy küldöttség útján kéri Marta Alexandru dr királyi helytartót, hogy a háztulajdonosoknak képviselője legyen a város vezetésében.

Halálos vonatelgázolás az arad-oradeai vonalon. Oradea-Nagyvárad. Saját tud. A tamasdai csendőrség jelentette az ügyészségnek, hogy Serban Gheorghe gazdálkodó az Arad-Nagyvárad közötti vonaton utazott és Zerind állomáson le akart ugrani a vonatról. Ugrás közben azonban a kerekek alá került, amelynek halálragázolták. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Ribbentrop német külügyminiszter estélyt adott a diplomáciai kar részére. Elsőnek Orsenigo pápai nunciust üdvözölte, mint a diplomáciai kar doyenjét.

POSTAFIÓK

Siegried Undset — mint cenzor. Egyes lapjelentések szerint Siegried Undset, a világhírű Nobel-díjas norvég író önkéntesnek jelentkezett a norvég hadseregbe, ahol cenzori beosztást kapott. Ő cenzorozza a sajtót és a postaküldeményeket.

Ezer pengőt fizatnek egy magyar bélyegritkaságért. A magyar „Mauritius” bélyeg egy 70 filléres barna színű alapnyomással kiadott postai bélyeg, melyről lefejtették azt a felülynyomást, amit a Felvidék visszacsatolásával rányomtak a magyar postabélyegekre. Mindössze egy iv, összesen száz ilyen 70 filléres postabélyegről maradt le a felülynyomás. Ezt a hibásan készített ivet a nagymányai postára küldötték el. Amikor kiderült, hogy a Nagymányára küldött száz darab bélyeg nincs felülynyomva, a posta vezérigazgatósága azonnal visszakerítette a hibás ivet. A nagymányai postahivatal azonban addig harmincöt darabot eladott a 70 filléres felül nem nyomott bélyegekből. Ez a harmincöt darab került mindössze forgalomba, melyekből eddig tizenkettőt kutattak fel a bélyeggyűjtők. Ezért a 70 filléres bélyegért már tavaly is 800 pengőt fizettek, most pedig már a bélyeggyűjtők ezer pengőt kínálnak a nagymányai bélyegritkaságért, amelyet elneveztek a „magyar Mauritius”-nak.

Zürichi nyitás. Párizs 8.61, London 15.20, Newyork 446, Brüsszel 74.75, Milánó 22.50, Amsterdam 236.75, Berlin 178.62, Szófia 550, Belgrád 10, Bucuresti 237.

Tilos az ércpénz kivitele az országból. Bucuresti. (Rádiójelentés.) A pénzügyminisztérium utasította az összes vámokat, hogy semmi körülmények között ne engedjék meg az ércpénzek külföldre vitelét. A külföldre utazó utasok legfeljebb 2000 leit vihetnek magukkal, de csakis bankjegyekben.

* **A Vulturii-Sasok** május 12. és 13-án rendezik hagyományos torockói—tordai hasadéki kirándulásukat. Jelentkezés: Mocsáry irógépesnél, Ferdinánd király-u. 13. Gyenge ékszerésznél, Alexandri-u. 12. és az irodában.

Elfogták a vasuti raktár betörőjét. Cluj-Kolozsvárról jelenti: Néhány nappal ezelőtt a vasuti állomás vezetősége arról értesítette a helybeli nyomozó hatóságokat, hogy titokzatos körülmények között kétszáz ezer lei értékű rezkéslet tűnt el az egyik raktárból. A széleskörben bevezetett nyomozás eredménytelenség miatt a nagymennyiségű rezkésletet Kacsó László, alias Fanta nevű rovtömlő kolozsvári, Ovidiu utcában lakó betörő személyében lefűleték. Előállították és hosszas tagadás után bevallotta, hogy az ellopt rezet az egyik helybeli ócskavaskereskedőnél értékesítette. A bünygyi nyomozók házkutatást tartottak az orgazdánál is, amely alkalommal megállapítást nyert, hogy a betörőtől vásárolt 150.000 lei értékű rezet már beolvastotta. A nagyszabású lopás ügyében a kihallgatások és a nyomozás folyamatban vannak.

Posta-méhek. A japán hadseregben eddig postagalambokat használtak a hírszolgálat céljeira. Ujabbán egy jamagatai tñár, Futmoto, galambok helyett méhekkel kísérletezik. Kidolgozott és kipróbált terveit szerint a posta-méhek különös színezést kapnak, hogy meg lehessen különböztetni a „civil” méhektől. Az értesítést titkos irással a szárnyaikra festik, úgy azonban, hogy az állatka a legkisebb kárt sem szenved. A méhek 20 kilométer, sőt még nagyobb távolságból is teljes biztonsággal visszatérnek eredeti helyükre, közben óránként 60 kilométeres sebességgel repülnek. A szárnyukra festett értesítést pedig nagyítóüveg segítségével fejtik meg az illetékesek.

Meghalt a Tipperary-dal szerzője. Meghalt Florie Forde, ausztráliai énekesnő, aki az 1914—18-as világháborúban a hírhedt Tipperary-dalt, az angol katonák harci dalát kereálta. Eredetileg 1913 végén énekelte egy londoni Music Hall színpadán, csakhamar olyan népszerű lett, hogy az angol katonák ezt a dalt választották indulójuknak. Florie Forde tragikus körülmények közt halt meg 64 éves korában. Közvetlenül halála előtt talán százszázadszer énekelte éppen a Tipperary-dalt egy aberdeeni katonakórházban, este pedig az ottani Tivoli színházban kellett volna fellépnie, de miközben taxin sietett a színházba, szívszélhűdést kapott és meghalt.

Városi kezelésben marad az oradeai strand. Saját tud. A nagyváradi strand bérletére árlejtsé irt ki a város, azonban az eddigi árlejtsések eredménytelenek maradtak. Az idén ismét pályázatot hirdetett a strandra Nagyvárad városa. Hétfőn tartották meg a második strand árlejtsé. A bérletre csak három ajánlattevő jelentkezett. Róna Béla 150 ezer leit, víz és villanyal 250 ezer leit ajánlott fel. Siladi Corbu Ioan víz- és villanyal 200 ezret és Siladi Dumitru víz és villany nélkül 130 ezer leit ígérték. Az árlejtsé vezető Popescu Nicolae városi főjegyző még szóbeli árlejtsé útján próbált magasabb bérlet elérni, de csak egyezzer lejjel emelte feljebb az egyik ajánlattevő—Siladi Corbu Ioan az ajánlatát. Tekintettel, hogy a felajánlott összegek nem felelnek meg a várt bevételnek, így a strandot az idén már nem adják bérbé és az továbbra is az üzemek házikézelésében marad.

A VONAT ELÉ VETETTE MAGÁT, HOGY MEGMENTSE FELESGÉGT. Ploesti-ből jelenti: Megrendítő szerencsétlenség történt az elmúlt éjszaka Ploesti közelében. **Iamandi** Gheorghe vasutas feleségével együtt a vasútvonalon tartott késő este hazafelé. Alig haladtak néhány száz métert, feltűnt előttük a cernauti—bucuresti gyorsvonat. Amikor a vonat közvetlen közelükbe ért, az asszony megrémült és ráesett a sínekre. A vasutas ekkor megrémülve felesége kétségbeesett sikoltozásától, nem is adva magának szármot arról, hogy kísérlete mennyire hasztalan, úgy akarta menteni az asszonyt, hogy odavetette magát a mozdony kerekei és felesége közé. A kerekek valószággal kettészelték a szerencsétlen embert, míg feleségének levágták két lábát és koponyaalapi törést okoztak. Az asszony állapota reménytelen.

Kétszáz ezer esetben vonultak ki a timișoara mentők. Timișoara-Temesvár. Saját tud. Az Önkéntes Mentőtársulat most megtartott közgyűlésen megállapították, hogy a mentők, a társulat alapítása — 1886 — óta 212.077 esetben vonultak ki. Ebből a múlt évre 8405 közreműködés esik. Első segélynyújtás volt 1531 esetben, öngyilkossági eseteknél való segélynyújtás 111. A közgyűlés meleg ünneplésben részesítette Raslier Antal mentőt, aki immár negyven év óta alkalmazottja a társulatnak s ma is élénk tevékenységet fejt ki, érdemei elismerésül aranyéremmel tüntették ki. Bronzéremmel kítűntették Bálint Nándor, Békessy Árpád, Cotosman Floria, Kacsó Lajos, Margarit Sándor, Székely Márton, Teodorescu György és Zsiros Sándor mentőket, többen pedig oklevelet és pénzjutalmakat kaptak. Megválasztották a társulat új vezetőségét is. Diszelnök Buteanu Miklos dr egészségügyi vezérfelügyelő, elnök ismét Prohászka Ede lett. A társulat a közgyűlésből megleghangu felhívást intézett a város lakosságához, hogy minél nagyobb számban támogassa a mentőket. A városnak százszázaléknál több a lakosa s mégis csak kétezer mentőtársulati tag van.

Kávéházakban, vendéglátásban kététe mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-ot.

Irodalmi és történelmi pályázatot hirdet a Magyar Népközösség oradeai tagozata

A pályázóknak Mátyás király életéből kell meríteniük a dolgozatok témáit. A pályázatok határideje 1940 július 31

A Magyar Népközösség nagyváradai és biharmegyei tagozatának elnöksége Mátyás király születésének ötszáz éves fordulójára alkalmából történelmi és irodalmi pályázatot kiírását határozta el. E pályázatokon eredeti és másuttal még nem jelent, vagy elő nem adott munkájával résztvehet minden Romániában lakó magyar nemzetiségű állampolgár.

Feltételek a következők:

1. Tétel címe: „Mátyás király és a renaissance.” Terjedelme legalább 10, de legfeljebb 20 gépelt oldal. **Első díj: 2000 lei, második díj: 1000 lei, harmadik díj: dicséret.** Ezzel a tétellel a legalább középiskolát végzettek pályázhatnak.

2. Tétel címe: „Mátyás, a hadvezér.” Kizárólag középiskolások számára. Terjedelme legalább 5, de legfeljebb 10 gépelt oldal. **Első díj: 1000 lei, második díj: 600 lei, harmadik díj: 400 lei.** Pályázhatnak a középiskolások felső osztályaiba járó tanulók.

3. Tétel szabadon választott szépirodalmi vagy történelmi értekezés Mátyás király életével, munkásságával és korával kapcsolatos tárgykörből. Terjedelme legalább 10, legfeljebb 20 gépelt oldal. **Pályadíj: 2000 lei.**

A pályaműveket írógépes írással, a papír egyik oldalára, ritka sorokkal írva kell beküldeni. A meghatározott terjedelmet túllépő dolgozatokat a bírálóbizottság figyelmen kívül hagyja. Minden dolgozathoz jellegű borítékot kell mellékelni, mely belül a pályázó nevét és pontos címét tartalmazza.

Beküldési határidő: 1940 július 31.

Cím: Magyar Népközösség irodája, Oradea, str. Duca No. 9.

A beérkezett műveket a pályázatot hirdető nagyváradai és biharmegyei népközösségi tagozat irodalmi és történelmi szakosztálya bírálja meg, amely a pályázat eredményét legkésőbb 1940 október 15-ig a hírlapok útján nyilvánosságra hozza.

Nagyvárad, 1940 május 1.

Dr. Schriffert Béla sk.
közművelődési szakosztály elnöke.

Dr. Soós István sk. tagozati elnök. Arvay Árpád sk. főtítkár.

Arcábrándok

Allást keres
szavanként 1 lei

Volt főgimnáziumi tanár, perfekt kettős könyvelő, gépirő, bármilyen állást vállal. Tanulókat vizsgára előkészít, tanít román, német, francia nyelvet, hegedűt, zongorát. Fordításokat vállal. Oradea-Nagyvárad, Strada Negrucci u. 29. szám.

Adás-vétel

Spárga tövek, elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Árpád szőlőjében, Oradea-Nagyvárad, Cal. Ruinelor 1. (Petőfi-u. végén).

Használt fekete szalagmunka, fekete nipszkrény és fekete hangverseny Schunda cimbalom eladó. Cím: Mocsary Iró-gépüzlet, Oradea-Nagyvárad, Reg Ferdinand 13. szám.

Megvételre

keresek varrő-asztalt, díofapolturost, jó karban levőt. Antik asztalok előnyben. Cím a kiadóban.

Kertrész

olesón eladó. Oradea-Nagyvárad, Str. Ioan Ciordas 38. szám.

Lakás

szavanként 3 lei

3 szobás,

fürdőszobás lakás, 2 szobás mellékhelyiségekkel kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. Ioan Ciordas 38.

Irodának,

Duca-u. 9. szám alatt, 2 utcai szoba kiadó. Értekezni: Máthé, Oradea-Nagyvárad, Delavrancea-u. 12.

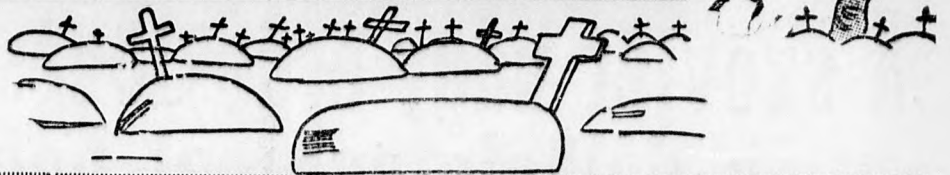
Csinosan bitorozott

udvari szoba kiadó. Oradea-Nagyvárad, Hotya, Str. Ciorgariu 41.

Betty Schneider:

VERDUN HALOTTAI

Fordította:
FODOR VIOLA

11

Megtaláljuk a temetőgondnokot, egy fél-szemű hadirokkantot, aki éppen az egyik utat tisztogatja. Felvilágosít: igen, ez a francia temető. A német temető is itt van, ezen a hegyen, odaát az erdőben. Ugy van minden, érintetlenül, ahogyan annakidején a németek elrendezték.

A temetői lak irodájából hosszú jegyzéket hoz elő s lapozgat, keresgél benne.

— Itt van — kiált fel, — 175. számú sír!

Furcsán, idegenül ejti ki a német nevet.

Megérdeklődjük az útirányt, ő azonban már fölvette sapkáját, előhozta kerékpárját, zsebre-vágta a jegyzéket s bezárta a kis ház ajtaját.

— Elvezetem önöket — mondja.

Visszamegyünk az előbbi úton.

A francia maga mellett vezeti kerékpárját. Túl udvarias ahhoz, hogy előbünk vágjon; a kerékpárt csak a visszatérésre hozta magával.

Az állomás épülete előtt kell elmennünk s azután ismét föl a hegyre. Most az erdő jobb-oldalán vagyunk. Az út sima és széles. Házak tűnnek elénk, piros, egyforma, csúnya téglapületek.

— Munkások laknak bennük — magyarázza a francia.

— Akkor hát ipar is van itt?

— Igen, a posztógyár.

Megfordul és visszafelé mutat.

Posztógyár! Az ott berendezett tábori kórházban halt meg Villi!

Lent a völgyben fekszik az épület s magasba merednek a sötét gyárkémények.

Előkeressük megfakult fotográfiánkat: igen, ez az, az egykori tábori kórház. Körülötte azonban sok minden megváltozott. A mi fényképeink szétlőtt házakat tüntet fel s ott, ahol most a pályaudvar van, néhány fabarak állt.

A munkáskaszárnyak mögöttünk maradnak. Most az erdő mindkét oldala előttünk van; közepén egyenes út vezet fölfelé, olyan meredeken, hogy a távolban semmi célpontot nem látunk a világos láthatáron kívül. Mintha mindig tovább kellene mennünk s az útnak sohasem szakadna vége.

Hirtelen megáll a francia s befelé mutat, jobbra, az erdőbe:

— Itt van! — mondja.

Olyan egyforma mindkét oldalon az élőfalakozta zöld sánc, hogy a jobboldalt húzódo, keskeny ösvény fölött egyszerűen elnéztünk volna, ha a temetőőr nem figyelmeztet.

A zöld falat csak egészen szűk átjáró szakítja meg s itt is magas páfrányok, cserjék ágai kapaszkodnak belénk, mintha az utat akarnák elzárni előttünk.

Néhány lépés, az ösvény kiszélesedik, majd hirtelen véget ér. A zöld fal eltűnik s elénk tárul a temető.

Kicsi halmok, fekete keresztek, sokszázan...

Rövid, gyors keresés, várakozás: vágyakozás és csend.

Megtaláltuk!

Rózsáink a repedezett agyagtalajon fekszenek s meleg színtől festenek a sírhant barna egyhangúságára.

Túlbuggón sürgölődünk-forgolódunk, gondosan leszedjük még a hangyákat és bogarakat is a sírről, aprólékosan átvizsgáljuk a kereszt lábát s a névbetűk színét — és közben alig nézünk egymásra, mert mindez csak azért történik, hogy a kőneveinket elrejtjük egymás elől. Titokban azonban ezernyi kedves, gyöngéd

szót suttogunk. S minden érintésünk, mely a földhöz, kereszthez simul: egy-egy cirógatás; mintha föl tudnók vele kelteni kemény, katonasírházból a fiatal életet, a tizenkilencévest.

Némán guggolunk a földön és érezzük friss, hűvös illatát. Milyen közel van most hozzánk Villi!

Egy pillanatra elfelejtjük, hogy már régen halott. József apróságokat mesél el gyermekkori civódásairól s mosolyog is közben. Elmondja, hogy Villi vidám, vad fiú volt, de amellettt végtelenül kedves és szeretetreméltó.

Aztán hirtelen elnémulunk, mert pillantásunk a fekete keresztre téved:

A Villi neve.

Csend! A fogakat összeszorítani!

Oh, ha olyan könnyen menne...

Sohasem láttam még ilyen szép temetőt: ilyen világtól távolesőt, ennyire pihenésre hivatottat! Valóságilag magabazárta az érintetlen természet. A keresztek mögött és tőlük jobbra a lombos erdő sötétlik. Előttük és tőlük balra, ameddig a szem ellát, végtelen termőföldek nyujtognak. Itt sárga búzatablák, ott illatos lóheresávok hullámanak. Távolabb kővér legelő üde színtölti. Lovak legelnek rajta. Vidám nyírítésük egybeolvad néhány barnafoltos tehén elnyújtott bögésével.

Egyetlen ház nem látszik, egyetlen emberi hang nem hallatszik ide. Erdő és mező védőbástyaként öleli körül a temető virágos négyszögét.

Mert minden sír virágdíszben pompázik! A keresztől jobbra és balra Irisz-bokor illatozik. Finomformájú lila és sárga virágait kardszerűen fogják körül a keskeny, hegyes, zöld levelek. Egyes sírok lábánál fehér szegfűszegély húzódik. Néhány hanton rózsabokor virul. A fél-szemű francia, aki ugyanolyan lelkiismeretesen gondozza ezeket a sírokat is, mint a saját honfitársaiét, ilyen módon ülteti be fokozatosan az egész temetőt. Minden nap előre halad egy-két sorsal. Ha most is ilyen szép ez a temető, elképzelhetjük, milyen szép lesz akkor, ha majd a sűrű szegfűsorok és pompázó rózsák a fekete keresztek komor egyhangúságát s az Iriszek fenséges, lila gyászát mindenütt enyhíteni fogják!

A mi kis fehér keresztünket a temetőőr szeggekkel és drótokkal keskeny faléchez erősítette, hogy némi tartása legyen s az idő viszontagságaitól és piszoktól megóvja. Néhány erős kalapácsütéssel a lécz végét a földbe verte, úgyhogy most a fekete fakereszt előtt a kisebb, fehér, virágborította kereszt áll. A finomfaragású rózsák és mákvirágok elefántcsont színe bágyadtan világít a sárga agyagtalaj fölött. A sírnak most olyan éke van, mely nem pusztul el.

Egyéni ízlést és kívánságot nem vesznek figyelembe a temető beültetésénél. Minden sírt egységesen gondoznak. Sírkövet sem szabad állítani. A fekete fakereszteket rendben tartják, időnként átvizsgálják, s ha elkorhadtak, újakkal cserélik ki. Egészen ritka látvány egy-egy zöld mohával bevont sírkő, valamelyik szakasz vezető, vagy egészségügyi katonasírhant. Ezek mindjárt a háború elején estek el s bajtársaik állították sírhantjukra az emlékköveket, amiket később a franciák kegyelemből meghagytak a sírokon.

(Folytatjuk.)

LEGUJABB

A szovjet nagy érdeklődéssel figyeli a délkeleteurópai helyzetet

A balkáni olasz magatartás megváltozása visszahatással lehet a szovjet külpolitikájára. Német politikai körökben azzal számolnak, hogy Törökország a szövetségesek oldalán belép a háborúba

Stockholmból jelentik: A stockholmi lapok jelentése szerint Szovjet politikai körökben nagy érdeklődéssel figyelik a délkeleteurópai feszültséget. A szovjet meg akarja szabadítani Jugoszláviát minden nyomástól, de közben továbbfolytatja gazdasági és politikai kapcsolatainak kiépítését más balkáni államokkal, köztük Bulgáriával. Az olasz magatartás megváltoztatása a Balkánon könnyen Szovjetország külpolitikájának változására is vezethet.

A stockholmi sajtó nagy kérdőjelekkel közli ezt a hirt és rendkívül jelentőséget tulajdonít az új fejleményeknek.

Stockholmi félhivatalos jelentés szerint német politikai körökben azzal számolnak, hogy Törökország a szövetségesek oldalán belép a háborúba. Hangoztatják, hogy Olaszország minden körülmények között Németország oldalán áll.

A Földközi-tengeren vegbevitt óvintézkedések nem élezték ki a feszültséget Olaszországgal.

Londonból jelentik: Sir Percy Lorraine római angol nagykövét kétnapos londoni tartózkodás után hétfőn visszaérkezett Rómába. Állítólag avonál érintkezésbe lép a vezető olasz diplomáciai körökkel. Londonban úgy látják, a Földközi-tengeren történt óvintézkedések nem élezték ki a feszültséget Olaszországgal, mely az intézkedések ellen nem emelt óvást, csak nemhivatalos formában érdeklődött az angol intézkedések iránt. Az angol kormány továbbra is azon fáradozik, hogy félreértést áthidaljon, mely a két hatalom közötti viszonyt ronthatja.

Jugoszláv híradás arról, hogy a németek mit várnak a szövetségesek Földközi-tengeri flottamozdulataitól.

Belgrádból jelentik: A *Politika* című jugoszláv lap értesülése szerint Berlinben azt hiszik, hogy a szövetségesek a földközi-tengeri flottamozdulatokkal el akarják terelni a figyelmet bizonyos akcióiról. Berlinben azt tartják, hogy vagy Kréta szigetet akarják megszállni, hogy Olaszországot sakkban tartásák, vagy Trácián és Bulgárián keresztül el akarják indítani Weygand hadseregét a Duna torkolatáig, hogy Németország ütőerejét blokádnál vegyék. Németországban Délkelet-Európát tekintik a Birodalom tüdejének, melyet ápolni kell és tisztán kell tartani.

Angol hivatalos közlés fantasztikusnak minősíti azokat a berlini laphíreket, melyek Törökországra vonatkozóan egy Chamberlain és Reynaud között folyó telefonbeszélgetésről szóltak.

Londonból jelentik (Reuter): Londoni hivatalos körökben fantasztikusnak mondják a berlini lapok híreit, mely Chamberlain és Reynaud április 30-ikán folytatott és német részről állítólag felfogott telefonbeszélgetésre vonatkozik.

A megcáfolt berlini laphírek azt közölték, hogy Reynaud francia miniszterelnök április 30-ikán este 22 óra 10 perckor telefonbeszélgetést folytatott Chamberlain angol miniszterel-

nökkel. Reynaud előbb óvatosságot pénzügyi kérdésekről beszélt, majd közölte, hogy Weygand megígérte: május 15-ig végleg felkészül a parancsolt akcióra. Ezt — mondotta Reynaud — Chamberlainnek nem kell túlságosan szószerint venni, lehet, hogy később.

Chamberlain erre érezhetően rosszkedvűen

Nagy ütközetek folynak Narvik körül

Száz német repülőgépet csapatokat szállított a városba. Namzostól északra folyik a német gépesített osztagok előnyomulása

Stockholmból jelentik: Svéd lapjelentések szerint a hadviselő felek minden erejüket Narvik körül vonják össze. Az éjszaka állítólag száz repülőgépet német csapatokat szállított Narvikba. A város körül nagy ütközetek folynak és a nehézüteg eredménye még ismeretlen. Hírszerint a szovjet Észkországból váratlan stratégiai hadmozdulatokat rendelt el.

Stockholmból jelentik: A Stefani olasz hírközlő iroda jelentése szerint a gépesített német osztagok folytatják előnyomulásukat Namzostól északra és a Helgelandban lévő Mosjön felé tartanak. Ezen a vidéken nem tartózkodnak francia vagy angol csapatok. Narvik vidékén a németek

A svéd főparancsnok rádióbeszédet mondott a külföldi gyámkodás elleni nemzeti küzdelemről

Stockholmból jelentik (Svéd Távirati Iroda): Arvit Erikson, a svéd hadsereg főparancsnoka hétfőn este rádióbeszédet mondott a nemzetvédelmi szolgálatról. Kijelentette, hogy ha a körülmények arra kényszerítik, hogy fegyvert ragadjanak, tisztában vannak azzal, hogy a háboru veszteségeket és károkat okoz, de ezeket a svédek később helyreállíthatják, megőrizve szabadságukat, míg külföldi gyámkodás alatt elvesztenék a szabadságot.

— A gyámosság elleni küzdelemben — folytatta a főparancsnok — kockára tennénk ugyan az életünket, házainkat és vagyonunkat, de mit is érnek mindezek, ha nem őrizzük meg a szabadságunkat? A svédeknek bátorságot és határozottságot kell mutatniuk. Ez a két tulajdonság volt a svéd nép ereje századokon át és a történelem megmutatta, hogy erőnk növekednek a veszéllyel. Meg akarjuk őrizni cselekvési szabadságunkat, hogy Svédország szabad és független maradjon.

Svéd-országi kereskedelmi tárgyalások kezdődnek Moszkvában.

Stockholmból jelentik: A szovjet-svéd kereskedelmi tárgyalások, miután az előzetes megbeszél-

Petroleum főzöt gyorsan, olcsón, megbízhatóan javít Singer
műszerész Oradea, Str. Regele Carol No. 6

megjegyezte, az a benyomása, hogy „odaleny több időt vesztenének, mint ami feltétlenül szükséges volna.” Reynaud utalt a nehézségekre, amelyeket különösen Törökországgal kapcsolatban kell leküzdeni és közben a „minden nap nagyobb követelések” kifejezést használta. Chamberlain megígérte, hogy „még egyszer előveszi a törököket.” De semmiért sem állhat jót, ha „ott lenn nem hagyják végleg abba az örökös makacskodást és önhiúságot.” Reynaud megígérte, hogy legkésőbb május 20-ig közli az előkészületek befejeztét.

Néhány barátságos udvariaskodás után 22 óra 25 perc körül a beszélgetés végetért, miután Chamberlain még arra kérte Reynaud-t, gondoskodjék, hogy ne történjék ismét indiszkrécio francia részről.

Lansbury, az angol békepolitikus súlyos beteg.

Londonból jelentik: Lansbury, a nagy angol békepolitikus, a munkáspárt volt vezére, aki legutóbb súlyosan megbetegedett, kedden délelőtt igen gyengén érezte magát.

folytatják állásaik megerősítését. A német légi haderő több helyen bombázta az angol és francia csapatokat. A repülő bombatámadásaikkal állandóan zavarják a szövetséges csapatokat és megakadályozzák, hogy állásaikban berendezkedjenek. Azt hiszik, hogy a mozgósított norvégok száma Észak-Norvégiában mindössze húszezer ember.

Norvég csapatok partraszállása nyugati Skóciában.

Londonból jelentik (Reuter): Azok a norvég csapatok, amelyek a norvég hadjárásban résztvettek, vasárnap egy nyugat-skóciai kikötőben partraszálltak.

lések eredményesen befejeződtek rövidesen megkezdődnek.

Néhány nap óta Moszkvában van a svéd kormány megbízottja, mely megindítja a két állam árucseréjének kibővítésére irányuló tárgyalásokat. Legközelebb több tagu kereskedelmi küldöttség utazik Moszkvába.

Luleából megindul a svéd vasérc-szállítás Németország felé.

Helsinkiből jelenti a Reuter: A Finn Távirati Iroda közli, hogy a botteni-öbölben felszakadt a jég és így rövidesen felszabadul a tengeri útvonal, melyen Lulea kikötőjéből a svéd vasércet Németországba szállíthatják.

Az oradeai mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: KONFLIKT.
APOLLÓ: KÉK CSILLAG.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT